

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 22 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจงและได้รับการพิจารณาจากประธานที่ปรึกษา และคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วว่าผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดนั้นเป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อประมวลความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการบริหารบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนและสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้เป็นอย่างดี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งใช้เป็นแบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นข้อประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการตรวจสอบภายใน ซึ่งในรอบที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ใช้วิธีเขียนตอบลงในแบบสอบถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งใช้เป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยให้เนื้อหาสาระครอบคลุมเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบสอบถามในรอบนี้มีประเด็นความคิดเห็นจำนวนทั้งสิ้น 59 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญ 22 คน ตอบแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. แบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยได้เพิ่มการแสดงตำแหน่งข้อมูลของค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแต่ละข้อประเด็นความคิดเห็นที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในรอบที่ 2 การแสดงตำแหน่งค่ามัธยฐานที่มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปนั้น เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับทราบความสอดคล้องกันของคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งในแบบสอบถามรอบที่ 3 นี้ได้แสดงให้เห็นคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนกำกับไว้ด้วย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญ

ได้พิจารณาทบทวนคำตอบของตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบจากคำตอบของกลุ่ม และคำตอบของตนเอง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอาจจะเปลี่ยนแปลงคำตอบหรือยืนยันคำตอบเดิมก็ได้ แต่ถ้าคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่ม ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการแสดงเหตุผลประกอบในข้อนั้น ๆ ไปด้วย

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการคำนวณหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแต่ละข้อของข้อความ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกัน (Consensus) มาสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบแนวความคิดที่ได้กำหนดไว้ จากนั้นนำเสนอเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สรุปผล

สรุปผลตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบย่อยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีการบริหารงานงบประมาณทั้ง 7 ด้านดังนี้ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการตรวจสอบภายใน

ปรากฏผล ดังนี้

มีการวิเคราะห์ SWOT ภายนอกและภายในของสถานศึกษา นำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และผลผลิต เพื่อแสดงทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียนจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้สอดคล้องในระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับท้องถิ่นการวางแผนกลยุทธ์ต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จได้อย่าง ชัดเจน สามารถวัดได้ และมีความสอดคล้องกับผลผลิต มีการบูรณาการระบบ ICT ให้ตรงกับความต้องการในการจัดการบริหารงาน จัดทำรายงานผลระบบสารสนเทศ รายงานผลที่ได้มาของงบประมาณ และการใช้จ่ายงบประมาณ ควรนำระบบ GFMIS มาใช้ในการวางแผนงานงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ นำระบบ e-Budgeting เพื่อใช้ในการวางแผนงบประมาณ โดยกำหนดให้ส่วนราชการที่มีการขอใช้เงินงบประมาณ ทำการบันทึกข้อมูลการวางแผนงบประมาณ มีการวางแผนและจัดทำแบบฟอร์มการเก็บค่าใช้จ่ายในหน่วยงานคู่ขนาน กับการเก็บข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเงินภาครัฐ (GFMIS) เพื่อใช้เปรียบเทียบในการจำแนกต้นทุนและค่าใช้จ่าย

นำโปรแกรม OUC (OBCEC Unit Cost) มาใช้ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตเพื่อลดภาระงาน การบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงการคลัง การบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงการคลัง การบริหารจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการตามขั้นตอนอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม การวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างโดยพิจารณา ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและผลลัพธ์ ควรนำระบบ e-Procurement มาใช้เพื่อลดภาระและขั้นตอน ในการจ่ายเงิน และก่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดนโยบายทางการเงินและ การควบคุมงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ใช้โปรแกรมบัญชีลงรายการ แยกตามประเภทของทรัพย์สิน หนี้สิน ทุน ตามความเป็นจริงพร้อมด้วยที่มาของรายการนั้น ๆ มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน ตามความเป็นจริงพร้อมด้วย ข้อมูลอันเป็นที่มารายการอื่น ๆ ควรมีการจัดทำระบบ c- Financial and Budgeting School โดยมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียน เพื่อมีการติดตามผลได้โดยง่าย การนำเสนอข้อมูลทางการเงินของสถานศึกษาให้แก่บุคคลภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง ทราบถึงผลการดำเนินงานจะบรรลุเป้าประสงค์ การนำเสนอข้อมูลทางการเงิน ที่แสดงให้เห็น ถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สินทรัพย์ หนี้สิน ตั้งแต่วันที่เริ่มดำเนินการถึงวันที่ระบุในรายงาน ฐานะการเงิน การนำระบบ GFMS มาใช้เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในสถานศึกษา กระบวนการตัดสินใจของคณะกรรมการ ตรวจสอบภายในเน้นการมีส่วนร่วม การตรวจสอบข้อมูลจากระบบ GFMS เป็นข้อมูลที่ชัดเจน ควรนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ GFMS เพื่อมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของ โรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนด อภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 1 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยข้อที่มีความสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมาก ที่สุดดังต่อไปนี้ คือ มีการวิเคราะห์ SWOT ภายนอกและภายในของสถานศึกษา นำมากำหนด

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และผลผลิต เพื่อแสดงทิศทางในการดำเนินงานของโรงเรียน จัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้สอดคล้องในระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับท้องถิ่น การวางแผนกลยุทธ์ต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จได้อย่าง ชัดเจน สามารถวัดได้และ มีความสอดคล้องกับผลผลิต มีการบูรณาการระบบ ICT ให้ตรงกับความต้องการในการจัดการบริหารงาน จัดทำรายงานผลระบบสารสนเทศ รายงานผลที่ได้มาของงบประมาณ และการใช้จ่ายงบประมาณ ควรนำระบบ GFMS มาใช้ในการวางแผนงานงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ นำระบบ e - Budgeting เพื่อใช้ในการวางแผนงบประมาณ โดยกำหนดให้ส่วนราชการที่มีการขอใช้เงินงบประมาณ ทำการบันทึกข้อมูลการวางแผนงบประมาณ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุวรรณ เมศมันกุล (2549, หน้า 85) กล่าวถึงการวางแผนงบประมาณเป็นขั้นตอนแรกของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานการวางแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนดจุดหมายแนวทางการดำเนินงานในอนาคตมีความชัดเจนมากขึ้นและกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่เหมาะสมเพื่อให้ไปถึงจุดหมายที่ต้องการ ฟลาวเวอร์ (Flower, 1999, p. 21) ได้กล่าวว่าการประเมินผลกระทบด้านสภาพ การดำเนินงานที่มีต่อการ ใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของรัฐฟลอริดา พบว่า ได้พัฒนาดัชนีความสำเร็จของการดำเนินงาน เช่นการวางแผนงบประมาณ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าการวางแผนเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะได้รับกรอบรวมมาแล้ว บุคลากรบางส่วนได้เข้ารับการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในเรื่องดังกล่าว จึงทำให้สถานศึกษามีขีดความสามารถในการดำเนินงานวางแผนงบประมาณ และสาระที่อบรมเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณจะเป็นแนวเดียวกัน ส่วนในการวางแผนงบประมาณล่วงหน้าตามกรอบการประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง มีเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการจัดสรรงบประมาณมีรายละเอียดค่าของงบประมาณที่มีเหตุผล มีระบบจัดลำดับความสำคัญ มีการจัดสรรงบประมาณลงถึงหน่วยปฏิบัติอย่างมีหลักเกณฑ์ และสอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน มีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงแผนงบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากผลการวิจัยด้านการวางแผนงบประมาณสรุปได้ว่า ควรนำระบบ GFMS มาใช้ในการวางแผนงานงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ นำระบบ e - Budgeting เพื่อใช้ในการวางแผนงบประมาณ โดยกำหนดให้ส่วนราชการที่มีการขอใช้เงินงบประมาณทำการบันทึกข้อมูลการวางแผนงบประมาณ การวางแผนงานงบประมาณ เป็นการวางระบบบริหารงานของโรงเรียนซึ่งเป็นระบบที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียน มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารการเงินตามแนวทางการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนจะต้องมีแผนแสดงรายได้ และแผนการใช้จ่ายเงิน มีการควบคุมกำกับดูแล

การดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้ เป็นปัจจุบัน

1. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต โดยข้อที่มีความสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากที่สุดดังต่อไปนี้ คือ มีการวางแผนและจัดทำแบบฟอร์มการเก็บค่าใช้จ่ายในหน่วยงานคู่ขนานไปกับการเก็บข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเงินภาครัฐ (GFMIS) เพื่อใช้เปรียบเทียบในการจำแนกต้นทุนและค่าใช้จ่าย นำโปรแกรม OUC (OBCEC Unit Cost) มาใช้ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตเพื่อลดภาระงาน ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับแนวความคิด ศิริธัญญา แก้วเงินฉลาด (2546, หน้า 169) ได้กล่าวว่าการคำนวณต้นทุนกิจกรรมเป็นการบริหารต้นทุนที่จะช่วยให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของต้นทุนที่เกิดขึ้นภายในองค์กรซึ่ง วิงแฮม (Whingham, 2000, p. 142) ได้ทำการวิจัยเรื่องตัวชี้วัดงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถาบันอนุปริญา พบว่า รูปแบบการเพิ่มมูลค่าซึ่งสะดวกจะจัดหาวิธีที่มีประสิทธิภาพ ด้านต้นทุนเพื่อที่จะจัดหาและตอบสนองต่อผลผลิตและกิจกรรม โดยแบ่งการดำเนินงานประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม รวมทั้งผลที่ได้รับจากการประกอบกิจกรรม เช่น ถ้าสถานศึกษาวางแผนพัฒนาการอ่านของนักเรียน กิจกรรมการผลิตแบบเรียน จึงเป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการคิดค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการผลิตแบบเรียน โดยคำนวณจากค่าใช้จ่ายในการจัดทำต้นฉบับ ค่าจ้างพิมพ์ ค่าจัดส่ง เป็นต้น ถ้าหากว่าต้นทุนการผลิตหนังสือที่คำนวณได้มีราคาสูงกว่าการจัดซื้อหรือจ้างเอกชน สถานศึกษาอาจจะเลือกซื้อจากเอกชนก็ได้ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการคิดต้นทุนกิจกรรมจะต้องให้หน่วยงานตัดสินใจในการใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ไม่สามารถคำนวณทุกกิจกรรมได้อย่างละเอียด ดังนั้นการคำนวณต้นทุนกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในบางเรื่องที่มีความจำเป็น เช่น การคำนวณค่าใช้จ่ายในการผลิตแบบเรียน การจัดอบรมครู และการทำวิจัย เป็นต้น ซึ่งได้สอดคล้องงานวิจัยของ ชัยยุทธ ศิริสุทธิ (2547, หน้า 312) การคำนวณต้นทุนผลกิจกรรมเป็นกระบวนการในการคำนวณต้นทุนโดยมีการกระจายต้นทุนตามกิจกรรมหลักนำระบบบัญชีต้นทุนมาใช้ในการตัดสินใจ มีการระบุผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานมีการจำแนกต้นทุนเป็นต้นทุนทางอ้อมและทางตรง มีการหาต้นทุนต่อหน่วยการผลิต มีการพิจารณาลำดับความสำคัญและต้นทุนต่อหน่วยมากกว่าการใช้ข้อมูลในอดีต ทำให้การดำเนินงานด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรมประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

จากผลการวิจัยด้านคำนวณต้นทุนผลผลิตสรุปได้ว่า การคำนวณต้นทุนผลผลิตเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องใช้ประกอบการดำเนินงาน การคำนวณต้นทุนผลผลิตจะต้องคำนวณต้นทุนผลผลิตจะต้องคำนวณจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง จากทุกรายการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอย่างครบถ้วน ทุกรายการ การคิดต้นทุนมีความสำคัญ ต่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงาน เป็นข้อมูล ที่จะช่วยให้ผู้บริหารในหน่วยงานสามารถตัดสินใจในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งประโยชน์ของการคิดต้นทุนมี 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือนำไปใช้ในการวางแผน และการควบคุมการใช้จ่าย และมีการคำนวณต้นทุนผลผลิตจากโปรแกรม OUC (OBCEC Unit Cost) มาใช้ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตเพื่อลดภาระงาน เพื่อนำข้อมูลมาช่วยในการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ด้านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 3 ด้านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง โดยข้อที่มีความสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากที่สุดดังต่อไปนี้ คือ การบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงการคลัง การบริหารจัดการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการตามขั้นตอนอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างให้เกิดความโปร่งใสเป็นธรรมชาติ การวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยพิจารณาทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและผลลัพธ์ ควรนำระบบ E-Procurement มาใช้เพื่อลดภาระและขั้นตอนในการจ่ายเงิน และก่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกับแนวความคิด สมเกียรติ พิงคณไทรรัตน์ (2548, หน้า 114) ได้กล่าวว่าการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานต้องมีการกำหนด พันธกิจและหน้าที่ที่ชัดเจนจึงทำให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างจึงต้องมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน สิ่งเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานในระบบงบประมาณแบบเดิมหรือแบบใหม่ ต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง มีการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และพัฒนาขีดความสามารถในการรายงานผลการดำเนินงาน มีการติดตามตรวจสอบ รวมถึงมีการเตรียมพร้อมความพร้อมใน การจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่การจัดทำประวัติแหล่งขาย ราคาขาย ให้เป็นสารสนเทศของสถานศึกษา ซึ่งการมีข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ อย่างคล่องตัวและมีขั้นตอนกระบวนการที่มีความสะดวกคล่องตัวทำให้ประสิทธิผลของงานเป็นไปตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2544, หน้า 19-20) จึงทำให้การดำเนินงานด้านการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิผลที่ดี

จากผลการวิจัยด้านระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้างการสรุปได้ว่า ควรนำระบบ e-Procurement มาใช้เพื่อลดภาระและขั้นตอนในการจ่ายเงินและก่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณ กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างที่ดี โปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้ จะช่วยลดการสูญเสียด้านงบประมาณ ดังนั้นจะต้องจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี มีแผนในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ใน การดำเนินงานได้ทันเวลา มีปริมาณ คุณภาพ มีราคาที่เหมาะสม การวางแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะให้มีหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของและบริการที่มีคุณภาพและคุณลักษณะตามที่ต้องการ

3. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โดยข้อที่มีความสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากที่สุดดังต่อไปนี้ คือ การกำหนดนโยบายทางการเงินและการควบคุมงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ใช้โปรแกรมบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของทรัพย์สิน หนี้สิน ทุน ตามความเป็นจริงพร้อมด้วยที่มาของรายการนั้น ๆ มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน ตามความเป็นจริงพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มารายการอื่น ๆ ควรมีการจัดทำระบบ e – Financial and Budgeting School โดยมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียน เพื่อมีการติดตามผลได้โดยง่าย ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับ ชัยยุทธ สิริสุทธิ์ (2547, หน้า 13) และ วาดรอส (Wardross, 2003, p. 2814) ได้กล่าวว่าการบริหารการเงินและ การควบคุมงบประมาณ มีการดำเนินงานอยู่แล้วในระบบ ซึ่งเป็นระบบที่ใช้ก่อนที่จะนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้ สถานศึกษาต้องมีความคุ้นเคยกับ โครงสร้างทางบัญชีเอกสารหลักฐานที่จำเป็นมีระบบควบคุมการเบิกจ่าย และการบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและมีการกำหนดความรับผิดชอบในการลงบันทึกรายการ ทางบัญชีแยกความรับผิดชอบในการอนุมัติสั่งจ่าย เบิกจ่าย และการรายงานทางการเงิน ในระบบมุ่งเน้นผลงานต้องปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ แต่จะแตกต่างกันตรงเนื้อหาและหลักเกณฑ์บางด้าน เช่น บันทึกทรายได้ ค่าใช้จ่ายที่จะเปลี่ยนแปลงจากการบันทึกคามที่รับเป็นต้นทุนเป็นการบันทึก ตามความจริงทั้งที่เป็นต้นทุน มีการสรุปผลเป็นงบการเงินแสดงผลการดำเนินงาน มีการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งการควบคุมงบประมาณนั้น สถานศึกษาจะมีการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์ที่รับฟังจ่ายแทนเกณฑ์

เงินสด โดยการกำหนดรายการ และโครงสร้างทางบัญชี เอกสาร หลักฐานที่จำเป็น มีระบบควบคุม การเบิกจ่าย และบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินในด้านการบริหาร การเงินและควบคุมงบประมาณ จึงมีแนวทางในการนำไปสู่การปฏิบัติได้ชัดเจนขึ้น ณรงค์ คุชฎีวรวิทย์ (2537) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่ได้รับการฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับวิธี ปฏิบัติงานงบประมาณ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจด้านขั้นตอนการทำงานและวิธีการเบิกจ่ายเงิน ที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย มยุรี ทิพย์สิงห์ (2541, บทคัดย่อ) ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนไม่มี คุณภาพและบุคลากรที่ดีเกิดความท้อแท้ ต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเป็นการจัดระบบ การบริหารทางการเงินของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การดำเนิน การจัดทำการเงิน จำเป็นต้องมี การมอบหมายให้บุคลากรอย่างชัดเจน การมีการกำหนดนโยบายทางการเงินและ การควบคุมงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และมีการจัดทำระบบ e – Financial and Budgeting School โดยมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียน เพื่อมีการติดตามผลข้อมูลได้ง่ายและเป็นข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้

4. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยข้อที่มีความ สอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากที่สุดดังต่อไปนี้ คือ การนำเสนอข้อมูลทางการเงินของสถานศึกษา ให้แก่บุคคลภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง ทราบถึงผลการดำเนินงานจะบรรลุเป้าประสงค์ การนำเสนอข้อมูลทางการเงิน ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สินทรัพย์ หนี้สิน ตั้งแต่ วันที่เริ่มดำเนินการจนถึงวันที่ระบุในรายงานฐานะการเงิน ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวมา ข้างต้นมีความสอดคล้องกับแนวความคิด ปกรณ์ บูรณุปกรณ์ (2541) ได้กล่าวว่า การตรวจสอบ และการรายงานผลการดำเนินงานงบประมาณมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ที่มีอำนาจตรวจสอบ ควรมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการตรวจสอบและควรมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานผลการใช้ งบประมาณ ผลการปฏิบัติงานตามแผนเพื่อให้มีการตรวจสอบได้โดยง่าย สุวรรณ เมตมันกุล (2549, หน้า, 123) การรายงานผลการเงินและผลการดำเนินงาน ดำเนินการโดยการจัดทำรายงาน การเงิน งบดุล และงบรายรับรายจ่ายทุกเดือน งบดุล งบกำไรขาดทุนทุกไตรมาสและมีการประเมินผล ก่อนเริ่ม ขณะดำเนินการ หลังการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ งาน กิจกรรม พร้อมทั้งรายงาน ผลการดำเนินงาน เนื่องจากกระบวนการ การรายงานผลจะต้องมีกำหนดดัชนีวัดกรอบและ โครงสร้าง การประเมินและรายงานผลที่ชัดเจน มีระยะเวลาในการตรวจสอบที่แน่นอนและที่สำคัญ คือ ข้อมูลที่รายงานจะต้องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณหรือทรัพยากรที่จัดสรรให้กับ

ผลงานที่เกิดขึ้นตลอดจนการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงาน ซึ่งเป็นข้อมูลในการวางแผน ในขั้นต่อไป ดังนั้นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากระบบรายงานปัจจุบัน คือมีการรายงานทั้งปัจจัยและ ผลผลิตควบคู่กันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบการรายงานผล คือ ผู้บริหารเกิดความตื่นตัว ที่จะบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ (2544, หน้า 6) โดยมีลักษณะที่มีความชัดเจน ความถูกต้องและเชื่อถือได้ บนพื้นฐานแห่งความบริสุทธิ์ใจ ปรากฏ เฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการเงินหรืองบประมาณเท่านั้น

จากผลการวิจัยด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานสรุปได้ว่าการรายงาน ทางการเงินและผลการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพราะแสดง ให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของกรปฏิบัติงานในแผนงาน งานโครงการของสถานศึกษา ซึ่งการรายงานผลจะยังมีความสำคัญ เนื่องจากผลงานการมอบอำนาจต่าง ๆ ให้กับสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นผลผลิต และผลลัพธ์ที่ชัดเจน รายงานทางการเงิน จะเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถในการบริหารการเงินของผู้บริหารสถานศึกษา นั้น ๆ ว่ามีความสามารถ นำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์หรือไม่ การประเมินผลสามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับครู อาจารย์และบุคลากรอื่นใช้ในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์และการรายงาน ผลการดำเนินงานจะนำไปเป็นข้อมูลประกอบรายงานทางการเงินต่อไป

5. ด้านการบริหารสินทรัพย์

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 6 ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยข้อที่มีความสอดคล้องกันเรียงลำดับ จากมากที่สุดดังต่อไปนี้ คือ การนำระบบ GFMIS มาใช้เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เป็นปัจจุบัน ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับแนวความคิด ศิริธัญญา แก้วเงินฉลาด (2546, หน้า 87) การบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีและระเบียบกระทรวงการคลัง สถานศึกษาควรจัดทำคู่มือการดำเนินงาน บริหารสินทรัพย์ การจัดทำทะเบียนสินทรัพย์ การประเมินราคาสินทรัพย์ การคิดค่าบริการ การใช้สินทรัพย์ การจัดทำทะเบียนสินทรัพย์ การวางแผนการใช้สินทรัพย์ที่คุ้มค่า ป้องกัน มิให้สูญหาย เสียหาย ล้าสมัย หมดเปลืองไปโดยไร้ประโยชน์ การใช้ผิดวิธีหรือขาดการบำรุงรักษา ที่เหมาะสมโดยการควบคุมที่ดี มีการบันทึกควบคุมอย่างครบถ้วน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ที่ชัดเจน ตลอดจน การดูแลรักษาป้องกันและจัดเก็บที่ปลอดภัย ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 18) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการบริหารสินทรัพย์ที่มีความชัดเจนในระดับ

ปฏิบัติมากขึ้น โอโรอาร์ค (O’Roark, 2001, p. 137) การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพในการลดค่าใช้จ่ายของรัฐ ส่วนสำนักงานการคลังและสินทรัพย์ได้ จัดทำเอกสาร และจัดฝึกอบรมในความรู้ด้านการบริหารสินทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กำพล สิงห์รัตน์ (2545, หน้า 96) การบริหารจัดการงบประมาณในด้านการแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบควรแบ่งให้ชัดเจนซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) ทำให้หน่วยงานสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชัยยุทธ ศิริสุทธิ (2547, หน้า 13) นอกจากนั้นการบริหารสินทรัพย์ยังเป็นการจัดการสินทรัพย์ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการนำส่งรายได้ มีการกำหนดระเบียบขั้นตอนการบริหารสินทรัพย์และมีข้อมูลที่ครอบคลุม และปรับปรุงอยู่เสมอ

จากผลการวิจัยด้านการบริหารสินทรัพย์สรุปได้ว่า การบริหารสินทรัพย์จึงเป็นแนวทาง หนึ่งในการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ต้นทุน ผลผลิตของสถานศึกษา เป็นไปตามพันธกิจและเป้าประสงค์ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยมีการให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา กำหนด ขอบเขตความรับผิดชอบ กำหนด โครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา มีการจัดทำ ระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษาหรือการนำระบบ GFMIS มาใช้ในการบริหารสินทรัพย์ มีวิธีการดำเนินการ โดยใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. ด้านการตรวจสอบภายใน

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 7 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยข้อที่มีความสอดคล้องกันเรียงลำดับ จากมากที่สุดดังต่อไปนี้ คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในสถานศึกษา กระบวนการตัดสินใจของคณะกรรมการตรวจสอบภายในเน้นการมีส่วนร่วม การตรวจสอบข้อมูลจากระบบ GFMIS เป็นข้อมูลที่ชัดเจน ควรนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ GFMIS เพื่อมาใช้ในการบริหารงาน งบประมาณในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับแนวความคิด สุวรรณ เมตมันกุล (2549, หน้า 176) การตรวจสอบภายในเป็นหน้าที่งานเกี่ยวกับการประเมินผลอย่างอิสระของหน่วยงานตรวจสอบ ภายในที่จัดให้มีขึ้นในองค์กรเพื่อให้การบริการตรวจสอบควบคุมการบริหาร การดำเนินงาน กิจกรรม การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทำงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้ตรวจสอบภายใน จะทำหน้าที่วิเคราะห์ ประเมินให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม

ที่ตรวจสอบ รวมถึงการส่งเสริมให้มีการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ซัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ (2544, หน้า 2-3) ดังนั้นควรให้ความสำคัญในการบริหารทรัพยากรบุคคล ขององค์กรให้มีประสิทธิผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด แบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่สำคัญให้แก่บุคคลหลายคนเพื่อลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดหรือการทุจริต โดยไม่มอบหมาย ให้บุคคลคนเดียวแต่ต้นจนจบ ผู้บริหารต้องติดตามผลสำเร็จของงานเปรียบเทียบกับแผนและ วิเคราะห์ความแตกต่าง มีการควบคุมการประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์มีการควบคุมทาง กายภาพเพื่อป้องกันรักษาสินทรัพย์ที่เสี่ยงต่อการเกิดความเสียหายมีการมอบหมายความรับผิดชอบใน การดูแลรักษาสินทรัพย์เหล่านั้น สุจิตรา อังศรีทองกุล (2548, หน้า 6) และ กิตติ สมนึก (2541) สถานศึกษาจัดบุคลากรให้สอดคล้องกับปริมาณงานตรงกับความรู้ความสามารถ ทำให้การจัดทำบัญชี การเงิน และการพัสดุเป็นปัจจุบัน การตรวจสอบ เป็นปัจจุบัน ตามระเบียบและแนวปฏิบัติ จัสตุ อนุภรณ์ที่มีการควบคุมรัศมีทุกชั้นตอนและได้นำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นระบบตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัย จิตรา เตมีย์ (2540) สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางการตรวจสอบภายในระดับสถานศึกษาพร้อมทั้งจัดทำคู่มือ การตรวจสอบภายในระดับสถานศึกษาระบบงบประมาณแบบใหม่ซึ่งการตรวจสอบไม่เพียงแต่ ตรวจสอบด้านการเงินและบัญชีของสถานศึกษาเท่านั้นได้ขยายตรวจสอบไปในด้านการตรวจสอบ ผลการดำเนินงานตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนตรวจสอบ โครงการต่าง ๆ จึงส่งผลให้ การดำเนินงานด้านการตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยด้านการตรวจสอบภายในสรุปได้ว่า การตรวจสอบการปฏิบัติตาม แผนงานที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน การบริหารงานด้านอื่น ๆ ตลอดจนการตรวจสอบบัญชี การวิเคราะห์ประเมินความ เพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายในของส่วนราชการ รวมทั้งการรายงานผลการ ตรวจสอบและข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นระบบตรวจสอบได้ การตรวจสอบภายใน เป็นการช่วยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้ทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและ ส่งเสริมให้มีการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยได้ค้นพบองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า รูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ และมีรูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีดังนี้

- 1.1 ควรมีการบูรณาการระบบ ICT ให้ตรงกับความต้องการในการจัดการบริหารงาน
- 1.2 ควรนำระบบ GFMIS มาใช้ในการวางแผนงานงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ
- 1.3 นำระบบ e - Budgeting เพื่อใช้ในการวางแผนงบประมาณ โดยกำหนดให้ส่วนราชการที่มีการขอใช้เงินงบประมาณ ทำการบันทึกข้อมูลการวางแผนงบประมาณ
- 1.4 มีการวางแผนและจัดทำแบบฟอร์มการเก็บค่าใช้จ่ายในหน่วยงานคู่ขนานไปกับการเก็บข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการเงินภาครัฐ (GFMIS) เพื่อใช้เปรียบเทียบในการจำแนกต้นทุนและค่าใช้จ่าย
- 1.5 นำโปรแกรม OUC (OBCEC Unit Cost) มาใช้ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตเพื่อลดภาระงาน
- 1.6 ควรมีการจัดทำระบบ e - Financial and Budgeting School โดยมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียน เพื่อมีการติดตามผลได้โดยง่าย
- 1.7 การนำระบบ GFMIS มาใช้เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน
- 1.8 การตรวจสอบข้อมูลจากระบบ GFMIS เป็นข้อมูลที่ชัดเจน
- 1.9 ควรนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ GFMIS เพื่อมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบ GFMIS เพื่อการใช้งานสำหรับสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างโรงเรียนของรัฐบาลและโรงเรียนของเอกชน
- 2.3 ควรศึกษางบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้กับโรงเรียนมีความสอดคล้องกับการบริหารการเงินในสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน